

**Fakultní základní škola Komenium a Mateřská škola
Olomouc, 8.května 29, příspěvková organizace**



Školní vzdělávací program “SOVIČKA”

**Se sovičkou prozkoumáme
křížem krážem celý svět.
Naučí nás, co kde máme,
také písně nazpaměť.
Dobrodružství, kopec srandy,
o to nám tady přece jde.
Ve školičce s kamarády
zažijeme den co den.**

MŠ Olomouc, 8.května 29

Školní vzdělávací program: vydán ke dni 1. 9. 2022

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Vypracovala: Mgr. Blanka Halounová, zástupkyně ředitelky pro MŠ a kolektiv pedagogických pracovníků

Na pedagogické poradě byl projednán dne: 30. 8. 2022

OBSAH VEŘEJNÉ ČÁSTI ŠVP

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- 2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
- 3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**
 - 3.1. materiální podmínky
 - 3.2. životospráva
 - 3.3. psychohygiena
 - 3.4. psychosociální podmínky
 - 3.5. personální podmínky
 - 3.6. řízení mateřské školy
 - 3.7. spoluúčast rodičů
 - 3.8. podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.9. podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
 - 3.10. podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - 3.11. jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
 - 3.12. podmínky pro přijímání dětí
 - 3.13. ukončení školní docházky
 - 3.14. odklad povinné školní docházky
- 4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ**
 - 4.1. zajištění chodu MŠ
 - 4.2. organizace dne v MŠ
- 5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**
 - 5.1. představení programu – dlouhodobé plány a cíle
 - 5.2. úkol předškolního vzdělávání
 - 5.3. metody vzdělávání
 - 5.4. formy vzdělávání
 - 5.5. cíle vzdělávání
 - 5.6. zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
 - 5.7. zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ**
 - 6.1. principy a metody vzdělávání
 - 6.2. integrované vzdělávací bloky
 - 6.2.1. integrovaný blok – Podzimní čarování se sovičkou Houkalkou
 - 6.2.1.1. téma: Hola, školička nás volá
 - 6.2.1.2. téma: Podzimní příroda
 - 6.2.1.3. téma: Co už vím
 - 6.2.2. integrovaný blok – Sovička Houkalka v ledovém království
 - 6.2.2.1. téma: Už jsou tady po roce naše mile Vánoce
 - 6.2.2.2. téma: Je tady zas zimní čas
 - 6.2.2.3. téma: Zvědavý človíček

6.2.3. integrovaný blok – Sovička Houkalka a jarní probuzení

6.2.3.1. téma: Jaro klepe na vrátka

6.2.3.2. téma: Dubnové radovánky

6.2.3.3. téma: Svět dospělých

6.2.4. integrovaný blok - Cestujeme se sovičkou Houkalkou za sluníčkem

6.2.4.1. téma: Letem, kulatým světem

6.2.4.2. téma: Hurá, jsou tady prázdniny

6.3. plánované akce

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

7.1. Pojmyevaluace a hodnocení

7.2. hodnocení v MŠ

7.2.1. hodnocení dětí

7.2.2. hodnocení dospělých

7.3. evaluace v MŠ

7.3.1. vnitřní evaluace

7.3.2. vnější evaluace

8. VEŘEJNÁ PŘÍLOHA ŠVP

Třídní vzdělávací program

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku

Desatero pro rodiče nově přijatých dětí

Školní řád

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Zřizovatel: Statutární město Olomouc, okres Olomouc, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc

Organizace: Fakultní základní škola Komenium a Mateřská škola Olomouc, 8. Května 29, příspěvková organizace,

IČ: 706 310 18, tel.: 585 208 220, 585 208 227

e-mail: zskomenium@volny.cz

Ředitelka školy: Mgr. Petra Romanovská

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Mgr. Blanka Halounová

e-mail: mskomenium@seznam.cz

tel.: 585 208 222, 704 741 311

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Olomouc, 8.května 29

MŠ je jednotřídní. Nachází se v centru města Olomouce v budově základní školy. MŠ má samostatný vchod opatřen bezpečnostními prvky. MŠ je jednopodlažní. Prostory mateřské školy jsou menší, z tohoto důvodu je také snížena celková kapacita dětí na 23. Po příchodu do MŠ procházíme dlouhou chodbou se čtyřmi dveřmi. Prvními můžeme vejít do kanceláře vedoucí učitelky, která slouží zároveň jako šatna pro zaměstnance. Součástí je sociální zázemí pro personál. Druhými dveřmi z chodby vcházíme do dětské šatny. Třetími do kuchyňky – výdejny stravy a posledními na školní dvorek. Třída je prostorná, volně jí projdeme do herny i na WC pro děti. MŠ má svůj sklad lůžkovin. Prostory MŠ jsou esteticky a účelně vymalované tak, aby byly dostatečně prosvětleny. Vytápění je zajištěno prostřednictvím plynového kotle.

K mateřské škole patří dvorek, který není z ulice viditelný, sousedí pouze s dalšími budovami a ZŠ. Povrch dvorku je polyuretanový, barevný. Po prostoru jsou rozmístěny lavičky, pískoviště a různé herní prvky. V přípravě je návrh úprav dvorku včetně nového vybavení.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Materiální

Budova školy je v dobrém technickém stavu. Interiér MŠ prošel celkovou rekonstrukcí a provoz zde byl zahájen k 1. 1. 2016. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Třída i herna jsou prostorné, prosvětlené a upravené tak,

aby vyhovovaly realizaci vzdělávacího programu. Prostory jsou koncipovány tak, aby měly děti možnost uchýlit se do soukromí, nebo si hrát ve skupinách, věnovat se výtvarným a pracovním činnostem, společným činnostem i pohybovým aktivitám. Uprostřed herny je volný prostor s kobercem, kde děti mohou stavět z molitanových kostek, hrát si „na dopravu“, atd. Tento prostor také využíváme k řízeným vzdělávacím činnostem a k pohybovým aktivitám. Po obědě je prostor herny využíván k odpočinku. Hračky a pomůcky jsou průběžně doplňovány dle finančních možností a jsou umístěny tak, aby byly dětem volně přístupné, děti si je mohly samostatně zapůjčit i vrátit. V dostupných poličkách jsou uloženy knihy, které si mohou si půjčovat, mají k dispozici leporela, obrázkové knížky, encyklopedie. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s knihami. Pro vzdělávání dětí využíváme didaktické materiály a obrázky. Pro rozvoj tvořivosti mají děti k dispozici různé skládky, mozaiky apod. Pro pohybové činnosti využíváme tělocvičné nářadí a náčiní, v hudebních činnostech využíváme dětské instrumentální nástroje. Tyto pomůcky jsou průběžně doplňovány. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava s dostatkem ovoce a zeleniny. Strava je dovážena ze školní jídelny při FZŠ Rožňavská. Děti jsou vhodnou formou motivovány k ochutnávání, do určité míry je také respektováno tempo při jídle. Stravovací režim je přizpůsoben dětem s různými alergiemi ve spolupráci se ŠJ a zákonnými zástupci. Děti se podílejí na přípravě svačiny (nalévání nápoje, mazání pomazánek) v rámci rozvoje samostatnosti dítěte. Děti mají stále k dispozici ve třídě i na dvorku dostatek tekutin ve formě pitného režimu (konvice s nápoji). Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád. Denní řád je natolik pružný a flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci činností aktuálnímu stavu a podmínkám. Po dohodě se zákonnými zástupci je možno děti přivádět a odvádět (ve výjimečných situacích) i mimo stanovenou a doporučenou dobu.

Je dodržována doporučená délka pobytu venku. Pobyt venku je přizpůsoben povětrnostním podmínkám, jsou respektovány předpisy, které se k této problematice vztahují (stav ovzduší, silný vítr, mráz pod -10 stupňů, náledí, silný déšť). Pobyt venku je využíván maximálně.

3.3. Psychohygienu

Je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku. Doba odpočinku je pevně zakotvena v denním režimu. Děti odpočívají na lehátku, naslouchají četbě, probíhají hudební a literární chvílky. Spaní je upraveno dle individuálních potřeb dětí. Děti, které mají menší potřebu spánku alespoň odpočívají potřebnou dobu v klidu na lůžku. Spát děti nenutíme, ale považujeme odpočinek na lůžku za potřebný k regeneraci sil, zejména u mladších věkových kategorií dětí. Děti, které nespí, po krátkém odpočinku vstávají a je jim nabídnuta aktivita zaměřená na individuální rozvoj. Nově přichozím

dětem nabízíme individuální adaptační režim, spolupracujeme s rodiči. Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, mají možnost kdykoli relaxovat.

Všechny pracovnice mateřské školy se řídí zásadami zdravého životního stylu, jsou pro děti vzorem.

Děti jsou vedeny k samostatnosti - používání sociálního zařízení, samostatná hygiena, umývání, čištění zubů, samostatná obsluha při chystání jídla, odnášení nádobí, nalévání nápojů.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je dostatečně flexibilní a tím umožňující organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit jejich aktuálním potřebám a aktuální situaci provozu. Rodiče mohou přivádět děti do MŠ dle svých potřeb, ale s přihlédnutím k organizaci dne (6:30 - 8:30). Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají pedagogické pracovnice od doby převzetí dětí od zákonných zástupců, popř. pověřené osoby, do doby jejich předání zákonným zástupcům dítěte nebo jimi pověřené osobě. Zákonní zástupci dítěte mohou k vyzvedávání dítěte písemně pověřit jinou osobu (viz „Školní řád“).

Nově příchozím dětem nabízíme individuální adaptační režim. Společně s rodiči děti vytváříme podmínky pro to, aby se dítě co nejnadhěji adaptovalo na nové prostředí. Před nástupem do MŠ mohou zákonní zástupci s dětmi v dopoledních nebo odpoledních hodinách navštívit třídu a podílet se na činnostech.

Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, mají možnost kdykoli relaxovat.

3.4. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Jakékoliv projevy podceňování, či zesměšňování jsou nepřipustné. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dětí a jejich potřebám. Personál respektuje potřeby dětí, reaguje na ně a pomáhá v jejich uspokojování.

Volnost a osobní svoboda jsou vyváženy pravidly soužití, která pomáhají vytvářet přátelské klima. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída se stává kamarádkým společenstvím, ve kterém se dítě pohybuje s uvolněním a radostí.

Pedagogický styl je podporující, projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací, počítá s aktivní účastí dětí. Děti mají možnost samostatného rozhodování. Pedagogové se vyhýbají negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňují prosociální vztahy (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů). Podporují děti v samostatných pokusech, v rozhodování, v řešení drobných konfliktů a reagují na ně přiměřeným hodnocením.

Ve vztazích mezi dětmi a dospělými panuje pocit vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti, vzájemné pomoci a sounáležitosti.

Vztahy na pracovišti mezi dospělými jsou vyrovnané, případné konflikty se neřeší před dětmi, nepřenáší se ani negativní nálada.

3.5. Personální podmínky

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Učitelky se chovají profesionálně.

Vzdělávání dětí zajišťují dvě učitelky s požadovanou odbornou kvalifikací. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky, v případě potřeby specializované péče podávají učitelky podněty k vyšetření příslušnými odborníky (logoped, speciální pedagog, psycholog apod.). Učitelky sledují psychosociální vývoj dětí. Snaží se včas diagnostikovat možné odlišnosti ve vývoji a případně dále zajistit vzdělávání dětí s SVP a dětí nadaných. V případě doporučení ŠPZ je zajištěn AP pro děti se SVP. Učitelky se průběžně sebevzdělávají a účastní se DVPP.

Jedna provozní pracovnice se stará o čistotu a provozní chod mateřské školy.

3.6. Řízení školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny – viz. roční plán školy (projednáván na pedagogické poradě v srpnu).

Informační systém školy funguje formou především osobní komunikace, popř. prostřednictvím e-mailové nebo telefonické komunikace. Pravidelně se konají provozní a pedagogické porady za účasti všech pracovníků MŠ. Vedoucí pracovník deleguje úkoly na jednotlivé pracovníky dle aktuální situace. Pevně stanovené úkoly jsou uvedeny v ročním plánu. Vedoucí pracovník vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, dle aktuální situace provádí hospitační činnost. Vedoucí pracovník vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Pedagogická činnost vychází ze znalostí o celkovém vývoji dítěte a dále ze vzájemné spolupráce s vedením školy, s rodiči a ze vzájemné spolupráce mezi pedagogy.

Vedoucí pracovník ve spolupráci s pedagogickými pracovníky vypracovává ŠVP.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě. Úzká spolupráce probíhá zejména se ZŠ Komenium, především s 1. A 2. třídou a různé společnými aktivity – pasování předškoláků, pasování školáků, vánoční besídka, vánoční dílničky. Probíhají pravidelné porady s vedením ZŠ.

Pravidelná spolupráce s organizacemi a právními subjekty:

- Městská policie Olomouc

- Knihovna města Olomouce
- Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.
- Kino Metropol
- Vlastivědné muzeum Olomouc
- Muzeum umění Olomouc
- Střední pedagogická škola v Přerově (pedagogická praxe)
- Canisterapie
- Logopedická depistáž
- Univerzita Palackého v Olomouci
- LDN Klášterní Hradisko
- Moravské divadlo Olomouc
- Plavecká škola
- Divadlo Jana
- Newmanschool – lyžařský výcvik
- MŠ kpt. Nálepky, Olomouc
- MŠ Radova Olomouc
- MŠ Herrmannova, Olomouc

3.7. Spoluúčast rodičů

Všechny pracovnice se snaží, aby mezi nimi a rodiči panovala oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a účastnit se různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím webových stránek a informací na nástěnkách v budově MŠ. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet na některých akcích školy. V rámci spolupráce s rodiči je uplatňován především individuální rozhovor a také možnost domluvy na konzultacích (konzultační hodiny jsou přizpůsobeny potřebám zákonných zástupců). Mohou dle vlastních možností nabídnout jakoukoliv materiální i jinou pomoc. Mohou se vlastními nápady a připomínkami podílet na vytváření ŠVP.

Učitelky rodiče pravidelně informují o pokrocích jejich dítěte i o jejich individuálních pokrocích v osobním rozvoji a učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Nabízí poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity. Podněcují zapojení rodiny do dění v MŠ. Přijímají a využívají rad a nápadů ze strany rodiny. Umožňují rodičům podílet se na dění v MŠ. Náležitým způsobem oceňují spolupráci rodičů s MŠ.

Pedagogické pracovnice chrání soukromí rodiny, vyvarují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Uvědomují si, že pracují s důvěrnými informacemi a zbytečně nezasahují do soukromí rodiny.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálním vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných v aktuálním znění. Tato vyhláška definuje podpurná opatření (PO), která slouží k rozvoji osobnosti dětí. PO jsou dle pedagogické, finanční a organizační náročnosti rozdělena do 5-ti stupňů. Metodická podpora je čerpána z Katalogu podpurných opatření a z jeho dílčích částí PO musí být vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte. PO jsou poskytována bezodkladně po zjištění potřebné podpory. Na identifikaci, popisu a nastavení nejvhodnějších PO se podílejí pedagogové, ŠPZ, zákonní zástupci (v případě potřeby další odborníci). V rámci MŠ učitelé spolupracují a poskytují si metodickou podporu.

Podmínky odpovídají individuálním potřebám dětí a jsou zajišťovány s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí. Pedagogičtí pracovníci vytvářejí tyto podmínky ve spolupráci se speciálním pedagogem.

Při vzdělávacím procesu jsou uplatňovány principy diferenciací a individualizace s ohledem na materiální a personální podmínky MŠ. Děti jsou vedeny k osvojování specifických dovedností v úrovni, která odpovídá jejich individuálním potřebám a možnostem (samostatnost, sebeobsluha, základní návyky).

Zákonní zástupci nesou odpovědnost za výchovu svého dítěte, znají nejlépe jeho potřeby, reakce a zvyky. Proto je kladen důraz na úzkou spolupráci mezi zákonnými zástupci a MŠ, která je založena na vzájemné důvěře. Mateřská škola spolupracuje se ŠPZ, ZŠ a dalšími odborníky mimo oblast školství. Nedílnou součástí spolupráce jsou individuální konzultace. Tyto konzultace vedou k týmovému řešení problémů při výchově a vzdělávání dětí se SVP a k rozdělení úkolů mezi učitele, zákonné zástupce a ŠPZ.

Podle stupně přiznaného PO je ve třídě přítomen APOD.

stupeň PO zahrnuje plán pedagogické podpory (dále PLPP), který vypracovává MŠ bez doporučení ŠPZ.

Přidělení AP a vypracování individuálního vzdělávacího plánu se řídí doporučením ŠPZ od 2. stupně PO.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných.

MŠ vytváří takové podmínky, aby bylo využito potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Podpora je poskytována v rozsahu 1. – 4. Stupně PO. Podle stupně přiznaného PO je ve třídě přítomen APOD.

stupeň PO zahrnuje plán pedagogické podpory (dále PLPP), který vypracovává MŠ bez doporučení ŠPZ.

Přidělení AP a vypracování individuálního vzdělávacího plánu se řídí doporučením ŠPZ od 2. stupně PO.

MŠ zajistí realizaci stanovených PO pro podporu rozvoje specifických nadání bezodkladně (např. dovybavení třídy pomůckami, spolupráci s odborníky, hospitace ve třídě pro mimořádně nadané děti, účast na soutěžích).

Zákonní zástupci nesou odpovědnost za výchovu svého dítěte, znají nejlépe jeho potřeby, reakce a zvyky. Proto je kladen důraz na úzkou spolupráci mezi zákonnými zástupci a MŠ, která je založena na vzájemné důvěře. Mateřská škola spolupracuje se ŠPZ, ZŠ a dalšími odborníky mimo oblast školství.

Nedílnou součástí spolupráce jsou individuální konzultace. Tyto konzultace vedou k týmovému řešení problémů při výchově a vzdělávání dětí se SVP a k rozdělení úkolů mezi učitele, zákonné zástupce a ŠPZ.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Mateřská škola má heterogenní třídu. Pracovní doba učitelů při plném úvazku je upravena tak, aby se překrývala nejméně 2 hodiny denně.

Jsou vytvářeny podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami (např. docházení dítěte do MŠ v určitých intervalech v doprovodu zákonného zástupce). Je nutné poskytnout dostatečný čas k adaptaci, aby dítě nebylo nadměrně přetěžováno (popř. zvýšený hluk, celková aktivita dětí ve třídě, neznámé prostředí).

Zákonní zástupci nesou odpovědnost za výchovu svého dítěte, znají nejlépe jeho potřeby, reakce a zvyky. Proto je kladen důraz na úzkou spolupráci mezi zákonnými zástupci a MŠ, která je založena na vzájemné důvěře (např. vstupní dotazníky). Zákonní zástupci by měli být informováni a připraveni na možné potíže při adaptaci dítěte, které není zralé a připravené se odpoutat od rodiny a vstoupit do MŠ (připravit si jiné řešení v rámci rodiny – matka zůstane déle doma, chůvy, prarodiče). Adaptaci znesnadňuje častá nemocnost, jejich imunita není dostatečně rozvinutá. Každou nemocí se adaptace prodlužuje a děti si musí zvykat opakovaně.

Ve třídě pracují učitelé, kteří mají zkušenosti a prošli semináři s tematikou práce s touto věkovou skupinou. Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

Třída je vybavena bezpečnými a podnětnými hračkami a pomůckami v dostatečném množství. Hračky jsou umístěny v uzavíratelných a zabezpečených skříňkách s ohledem na bezpečnost dětí a přiměřené množství podnětů.

V MŠ jsou jednoduché hrací koutky a odpočinkové zóny (matrace, polštáře, plyšové hračky). Je poskytován dostatek prostoru pro volný pohyb a hru dětí. Je umožněna variabilita prostoru v uspořádání prostoru a je zabezpečena potřeba spánku.

MŠ má dostatečné hygienické zázemí, dostatečně velký úložný prostor v šatních skříňkách na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pro děti-cizince a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, zajišťuje MŠ podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího a nemohou tak své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit, děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Zvýšená pozornost je věnována tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

V případě, že se ve třídě nacházejí děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobuje MŠ tomu didaktické postupy a děti cíleně podporuje v osvojování českého jazyka. Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, platí zvláštní právní úprava. V takovém případě bude zřízena skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně. Skupina pro jazykovou přípravu má nejvýše 8 dětí (dle odstavce 1 výše uvedené vyhlášky).

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se plně zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.12 Podmínky pro přijímání dětí

Do naší mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti od 2,5 do 6 let na základě vyřízení písemné žádosti zákonných zástupců v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Termín, místo a doba konání zápisu do MŠ pro následující školní rok je stanoven po dohodě se zřizovatelem. Informace ke konání zápisu jsou zveřejněny na webových stránkách školy a na budově školy s dostatečným předstihem.

Přijetí dítěte do mateřské školy rozhodne ředitel školy na základě stanovených kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole. Podmínkou je vyplněné potvrzení od dětského lékaře, že je dítě řádně očkováno (netýká se dětí s povinnou předškolní docházkou).

Přednostně jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti školy. Rodiče zapsaných dětí obdrží do 30 ti dnů od podané žádosti písemné rozhodnutí o nepřijetí dítěte do mateřské školy poštovní zásilkou s dodejkou, písemné rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ se stanoví zkušební dobou v délce maximálně 3 měsíce, obdrží zákonní zástupci osobně na informativní schůzce pro rodiče přijatých dětí.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, umožňuje-li to kapacita školy.

Dítě, které nastoupí do MŠ, by mělo zvládat: samostatnou chůzi (bez kočárku), držet lžičku a jíst lžičku na určeném místě, pít z hrníčku a sklenice, samostatně používat WC (nenosit pleny), umývat si ruce mýdlem, utírat se do ručníku, obléknout a svléknout se s dopomocí.

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání:

- a) Děti s trvalým bydlištěm ve školském spádovém obvodu*), které dosáhnou k 31.8.2020 let věku a starší (dle §34a, odst. 1 zákona č.561/2004 školský zákon-povinné předškolní vzdělávání)
- b) Děti s trvalým bydlištěm ve školském spádovém obvodu*), které dovrší věku 4 let nejpozději k 31. 8. 2020 (dle § 34, odst. 3 zákona 561/2004 školský zákon)
- c) Děti s trvalým bydlištěm ve školském spádovém obvodu*), které dovrší věku 3 let nejpozději k 31. 8. 2020 (dle § 34, odst. 3 zákona 561/2004 školský zákon)
- d) Děti podle věku s celodenní docházkou – přednost mají děti dříve narozené.

V případě shodného věku dětí a omezeného počtu volných míst bude ředitel školy postupovat podle data narození dítěte (den, měsíc - přednost mají děti dříve narozené).

V případě, že se na posledním přijímaném místě umístí více dětí se stejným datem narození, bude mít přednost dítě, které bude vylosováno (losování za účasti svědků).

Potvrzení o řádném očkování včetně potvrzení o zdravotní způsobilosti je nedílnou součástí Žádosti o přijetí k PV dle § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění

***)Spádovost**

Školský obvod spádových mateřských škol je stanoven obecně závaznou vyhláškou Statutárního města Olomouce č. 9/2016, o školských obvodech spádových mateřských škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc.

Týká se též dětí občanů Evropské unie či občanů třetích zemí, kteří mají hlášeno místo pobytu na území obce. Občané třetích zemí jsou povinni doložit oprávnění k pobytu na území České republiky ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. d) a § 20 odst. 3 školského zákona.

3.13 Ukončení školní docházky:

Ředitel školy může po předchozím písemném upozornění zákonného zástupce dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže:

- a) se dítě bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- b) zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy
- c) ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- d) zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za předškolní vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne se s ředitelem školy jinak

Standardně bývá docházka dětí do mateřské školy ukončena nástupem dítěte do základní školy nebo řádným odhlášením zákonným zástupcem

Vojenská hudba Olomouc

3.14 Odklad povinné školní docházky:

Požádá-li písemně zákonný zástupce do 31.5. kalendářního roku, v němž má dítě nastoupit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní

docházky o jeden školní rok. Žádost musí být doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení nebo odborného lékaře.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Ředitel školy může, se souhlasem zákonného zástupce, žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Zajištění chodu MŠ

Organizační zajištění chodu mateřské školy:

Provoz MŠ je od 6,30 hod. do 16,30 hod. Na první zahajovací schůzce jsou rodiče seznámeni se školním řádem školy, s BOZP v MŠ a s organizací dne. Tyto dokumenty jsou po celý rok vyvěšeny v šatně a jsou volně přístupné k nahlédnutí.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí. Denně jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí v MŠ potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí. Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

MŠ je jednotřídní, jsou zde zařazovány děti věkově heterogenní. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Není překračován stanovený počet dětí ve třídě.

4.2 Organizace dne v MŠ

Režim dne

6:30 – 8:15	scházení dětí, spontánní hry, skupinové a individuální činnosti (záměrné i spontánní), individuální jazykové chvílky, smyslové hry, individuální výtvarné činnosti
8:15 - 8:30	zdravotně preventivní pohybové aktivity
8:30 - 9:00	hygiena, svačina
9:00 – 9:45	didakticky zacílené činnosti
9:45 - 11:35	pobytku (dle počasí), hygiena
11:35 – 12:10	oběd
12:10 – 12:20	hygiena, příprava na spánek, odchod dětí po obědě domů
12:20 – 14:15	spánek, odpočinek na lehátku (13:30 – 14:15 – klidové aktivity předškolních dětí s nižší potřebou spánku)
14:15 - 14:30	vstávání, hygiena
14:30 – 14:45	svačina
14:45 – 16:30	herní činnosti dle vlastního zájmu, individuální činnosti, rozcházení dětí

Poznámka:

Časy jsou pouze orientační, učitelka vychází z aktuální potřeby dětí. Přesně dodržovány jsou časy jídel.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MŠ je běžného typu a upřednotňuje individuální přístup ke každému dítěti a rodině. ŠVP tvoří rámec pro TVP, který je přizpůsoben podmínkám ve třídě.

5.1 Představení programu – dlouhodobé plány a cíle

V souladu se Školským zákonem byla vypracována vlastní vzdělávací nabídka - Školní vzdělávací program. Při jeho tvorbě bylo vycházeno z RVP PV a Konkretizovaných očekávaných výstupů (Materiál pro PV, č.j.MŠMT-9482/2012-22), které jej doplňují a vstoupil v platnost 1.9. 2015.

Učivo je uspořádáno do 4 integrovaných bloků vycházejících jak z průběhu školního roku, tak z ročních období. Ty jsou v ŠVP PV rozpracovány do témat. Bloky a témata nejsou časově omezená. Témata jsou konkretizována do podtémat, která si v TVP PV vytváříme v souladu s konkrétními podmínkami třídy.

Dlouhodobé cíle MŠ vycházejí z podmínek MŠ tak, jak to odpovídá aktuálním poznatkům z oblasti předškolního vzdělávání a především z potřeb dětí a jejich rodičů. Všestranně je rozvíjena osobnost dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový vývoj v úzké součinnosti s rodinou. Rozvíjíme osobnost dítěte, podporujeme jeho talent a jedinečné vlastnosti. Současně jsou potlačovány negativní projevy chování v oblasti mezilidských vztahů (např. prvky násilí a šikany). Činíme dítě šťastným výběrem vhodných aktivit. Vedeme ho k tomu, aby si uvědomovalo, že o mnoho věcí v životě se musí sama zasloužit. Podporujeme v něm rozhodnost, píli, svědomitost, cílevědomost, spolupráci s ostatními, respekt.

Vytváříme povědomí o morálních hodnotách, které vycházejí z tradic a historie naší země. Předáváme životní zkušenosti formou prožitků. Ukazujeme rozmanitost živé i neživé přírody, smysluplně využíváme její dary a chráníme ji. Přípravujeme děti na plynulý, přirozený a nenásilný vstup do ZŠ. Počínáme si tak, abychom v povědomí veřejnosti působili jako důvěryhodný partner.

5.2 Úkol předškolního vzdělávání

Úkolem předškolního vzdělávání je:

- a) doplňovat rodinnou výchovu
- b) pomáhat dítěti zajistit prostředí s dostatkem mnohostranných podnětů k aktivnímu rozvoji a učení
- c) rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu
- d) pomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení
- e) učit děti žít ve společnosti ostatních a přibližovat jim normy a hodnoty touto společností uznávané
- f) vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.
- g) maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí, dětem, které to potřebují, poskytovat včasnou speciálně pedagogickou péči a tím zlepšovat jejich životní a vzdělávací šance

5.3 Metody vzdělávání

Při výchovně vzdělávací práci uplatňujeme metody situačního, prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem získávat nové zkušenosti a ovládat další dovednosti. Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány.

5.4 Formy vzdělávání:

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních činností. Jedná se o specificky zacílenou činnost, ve které učitelka s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení, které je založeno hlavně na smyslovém vnímání a prožitkovém učení. Snažíme se omezit předávání hotových poznatků a slovních poučení a aby všechny činnosti obsahovaly prvky hry a tvořivosti. Vzdělávání probíhá na základě **integrovaných bloků**, jejichž obsah vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit.

Způsob realizace:

Hra – tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční, didaktická a konstruktivní. Je uskutečňována vyváženým poměrem ve všech situacích a činnostech v průběhu celého dne.

Frontální činnosti – organizovány většinou při získávání nových vědomostí, dovedností a návyků, při prvním seznámením s novou činností.

Skupinové činnosti – zařazovány především u předškolních dětí s přípravou nha ZŠ.

Individuální činnosti – převážně v ranních činnostech nebo po odpoledním odpočinku. Při práci s dětmi s OŠD. Při dokončování výrobků, pracovních listů.

Kooperativní učení – zařazováno v různých činnostech, nejlépe denně při hrách. Snaha o zařazování do všech témat TVP.

Praktické situace – nejvíce využívány při hrách, řízených činnostech, pobytu venku, při manipulaci s různým materiálem.

Prožitkové učení – upřednostnění nabídek programů s přímým prožitkem.

Slovní – vysvětlení, rozhovor, četba pohádek, diskuse.

Názorně demonstrační – pozorování živé a neživé přírody, hraní divadla (loutkové, hraní rolí), hudební vystoupení, besídka, manipulace s předměty a obrázky. Instruktaž – děti jsou vedeny k samostatnému řešení problémů na základě slovního vedení.

Metody praktické – vytváření předpokladů pro čtení a psaní, matematické předpoklady, rozvoj polytechnického myšlení. Rozvoj základních pracovních návyků – dodržování bezpečnosti při práci, zavedených postupů práce.

Situační učení – praktické ukázky životních situací (ve skupinách, individuálně).

Spontánní sociální učení – rozvoj sociální stránky osobnosti dítěte při běžných činnostech.

Interaktivní učení – interaktivní hry.

Učení činnostmi dětí – setkávání s každodenními činnostmi, vyřešení problémů, překážky, prožití situace.

Vzdělávání je uskutečňováno v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Je uplatňován integrovaný přístup a je dbáno na vyváženost aktivit, spontánních a řízených, které jsou vzájemně vyvážené a provázané.

5.5 Cíle vzdělávání:

Jsou formulovány jako záměry v úrovni obecné, vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání a stejně tak každodenní práci pedagoga.

Jsou to:

1) Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznávání

Předpokladem naplňování je:

- a) podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- b) systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje učení
- c) podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem kolem sebe
- d) rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, fantazii a nadání
- e) přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se- reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2) Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování je:

- a) poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, indiv. Svoboda a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojné vztahy mezi lidmi
- b) v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic jazyka a poznání
- c) rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- d) vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různorodost kultur jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížení

3) Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem je:

- a) rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- b) vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebevědomí
- c) vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech v MŠ i v rodině (učit se spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- d) vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá

Dílčí projekty

Dle zájmu rodičů zprostředkujeme lyžařský a plavecký kurz. **Všechny aktivity jsou uskutečňovány podle zájmu rodičů.**

5.6 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

PLPP

Slouží k častějšímu vyhodnocování pokroků a poskytování motivující zpětné vazby.

1.stupeň PO zahrnuje PLPP, který vypracovává MŠ bez doporučení ŠPZ. Na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb., je vypracován formulář PLPP, který slouží pro potřeby MŠ a ŠPZ. Je určen ke kompenzaci mírných obtíží dítěte (např. Děti s OŠD) a pro práci s dětmi nadanými. S vypracováním PLPP pomáhají I Katalogy PO a jejich dílčí části. Jsou volně dostupné na internetových stránkách. Písemným podpisem stvrdí seznámení s PLPP učitelé v MŠ a zákonní zástupci dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP (vychází z RVP PV):

- 1) Depistáž dětí se SVP na základě pedagogické diagnostiky.
- 2) U dětí pozorujeme úroveň motorické obratnosti, koncentrace pozornosti, rozvoje vnímání, rozvoje komunikačních dovedností a rozvoj pozornosti a paměti s přihlédnutím k věku dítěte.
- 3) Zpracování PLPP.
Vzájemná spolupráce učitelů a zákonných zástupců. Učitelé mohou konzultovat PLPP s výchovným poradcem (speciálním pedagogem, psychologem, metodikem prevence) pracujícím v ZŠ nebo se ŠPZ.
- 4) Vhodný výběr metod, forem práce s dětmi, organizace dne.
Mezi základní metody a formy práce můžeme zařadit častější střídání činností, respektování tempa dítěte, individuální práci a pravidelný režim, který vede k pevné struktuře potřebné pro vytváření vědomostí a dovedností. Přihlížíme k možným omezením a specifickým potřebám dítěte.
- 5) Vyhodnocení probíhá průběžně vzhledem k pokrokům dítěte, nejpozději však po 3 měsících.
Dle dosažených výsledků pokračujeme ve stávajícím režimu. V případě, kdy se PLPP zdá neúčinný je doporučeno zákonným zástupcům vyšetření v ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

- 1) IVP se zpracovává na základě doporučení ŠPZ od 2. do 5. stupně a na základě žádosti zákonného zástupce.
- 2) IVP je zpracován bez zbytečného odkladu ode dne přijetí doporučení, může být upravován a doplňován podle potřeb dítěte.
- 3) Při vypracování IVP spolupracují učitelé se zákonnými zástupci a ŠPZ. Učitelé mohou konzultovat IVP s pracovníkem – koordinátorem pro komunikaci s ŠPZ, s výchovným poradcem (speciálním pedagogem, psychologem, metodikem prevence) pracujícím v ZŠ.
Písemným podpisem potvrdí seznámení s IVP učitelé a zákonní zástupci dítěte, případně AP.
- 4) Vyhodnocení IVP:
 - IVP je vyhodnocováno průběžně s ohledem na pokroky ve sledovaných oblastech.
 - Sledované oblasti jsou zaznamenávány v diagnostických formulářích.
 - Zákonní zástupci jsou průběžně seznamováni s výsledky IVP (konzultační hodiny, individuální rozhovory).
 - ŠPZ sleduje a vyhodnocuje naplňování IVP 1x ročně. Poskytuje zákonným zástupcům a MŠ poradenskou podporu.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

- 1) Žádost o vyšetření v ŠPZ – podávají zákonní zástupci (i bez vědomí MŠ), MŠ na základě nefunkčního PLPP, MŠ I bez PLPP v případě, kdy problem nejsou slučitelné s každodenním chodem třídy (těžká postižení, cizinci) a nebo zákonní zástupci společně s MŠ.
- 2) Dotazník pro učitele MŠ a PLPP – MŠ vyplní a odešle dotazník do příslušného ŠPZ a popřípadě dodá další dokumenty (např. PLPP).
- 3) Doporučení ŠPZ – ŠPZ vypracuje doporučení na základě speciálního pedagogicko-psychologického vyšetření dítěte. ŠPZ seznámí zákonné zástupce s výsledky, závěry a doporučením. Zákonní zástupci podepisují informovaný souhlas s poskytováním PO v MŠ. ŠPZ konzultuje návrh doporučení s MŠ a následně ho odesílá.
- 4) Informovaný souhlas zákonného zástupce o poskytování PO v MŠ- v MŠ je s informovaným souhlasem zákonného zástupce projednán a podpisem schválen návrh doporučení.
- 5) Poskytnutí PO na základě doporučení – na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce MŠ bezodkladně poskytne PO (nejzazší lhůta pro naplnění PO je 4 měsíce).

5.7 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Klademe důraz na individuální adaptační režim, dostatek času na veškeré activity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování činností vychází z potřeb, zájmů a bezpečnosti dětí a vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám (např. dřívější doba oběda, prodloužení doby odpočinku). Pozornost se klade na vývojová specifika věkové skupiny.

Konkretizované očekávané výstupy jsou zaměřeny na sebeobsluhu, základní hygienické návyky, na socializaci v kolektivu, na přizpůsobení se režimu dne v MŠ, podporu samostatnosti. Z používaných metod nejvíce uplatňujeme učební nápodobu, situační učení, učení vlastním prožitkem a hlavně hrou.

Denní režim je stálý a pravidelný. Učitelé poskytují dětem dostatek emoční podpory, zajišťují pocit bezpečí a jistoty (využití specifických pomůcek), věnují se dětem individuálně. Prostředí a činnosti jsou přiměřeně podnětné. Stanovujeme jednoduchá a srozumitelná pravidla.

Pro zajištění kvalitního vzdělávání je vhodný menší počet dětí ve třídě. Pracujeme s dětmi individuálně nebo ve dvojicích s přihlédnutím k druhu činností. Pro chod třídy je vhodné upravit pracovní dobu učitelů tak, aby se překrývala.

Ve vzdělávání převládají spontánní činnosti nad řízenými. Řízené činnosti jsou téměř eliminovány. Nabídky aktivit střídáme, trénujeme návyky a praktické dovednosti. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám. Děti ke hře podněcujeme a seznamujeme je s dalšími možnostmi hry.

Priority vzdělávací nabídky:

- Časově nenáročná
- Jednoduché činnosti
- Volba známého místa a osob (pedagogické i provozní)
- Podnětné prostředí pro možnost celkového rozvoje
- Dostatek prostoru pro hru a pohyb

6 OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

6.1 Principy a metody vzdělávání

- 1) Princip cílevědomosti – stanovíme si dílčí i konečné cíle ve vzdělávání.
- 2) Princip uvědomělosti – trpělivě vysvětlujeme a upozorňujeme na různé důsledky uirčitého jednání a chování.
- 3) Princip trvalosti – získané základní vědomosti a dovednosti upevňujeme opakováním.
- 4) Princip soustavnosti.
- 5) Princip přiměřenosti.
- 6) Princip názornosti.
- 7) Princip individuálního přístupu – každé dítě přijímáme jako jedinečnou osobnost a přistupujeme k němu přiměřeně vzhledem k jeho individuálním zvláštnostem.
- 8) Princip vlastní activity – vedeme, motivujeme a povzbuzujeme děti k vlastní aktivitě, bez které nelze dosáhnout vzdělávacího cíle.
- 9) Princip spolupráce – děti jsou vedeny k tomu, aby si navzájem pomáhaly vyřešit různé situace.
- 10) Princip kooperace dětí – děti se učí přijímat a zpracovávat podněty a nápady nejen od authority, ale také od kamarádů ve skupině.
- 11) Princip bezpečí, jistoty a vstřícnosti – vytváříme sociální, pozitivně emocionální a pracovní atmosféru.
- 12) Princip spojení teorie s praxí – předáváme poznatky, které budou děti dale využívat ve svém prostředí a v běžném životě.
- 13) Princip úcty a respektu – vytváříme pravidla chování ve třídě a dohlížíme na jejich dodržování.
- 14) Princip orientace na pozitivní stránky osobnosti dítěte – vyzvedáváme klady a pozitivní stránky dítěte.

Obsah vzdělávání je sestaven tak, aby:

- přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech
- umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických
- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty a zaujímat postoje
- pomohl rozvíjet jazykové schopnosti a dovednosti dětí

Třídní vzdělávací program (TVP) vychází ze ŠVP PV a je možné jej flexibilně měnit a reagovat na nastalé situace.

Vycházíme ze čtyř hlavních integrovaných bloků, které jsou dale rozpracovány do jedenácti témat a dale pak do tzv. podtémat. Jejich trvání určuje zájem dětí a aktuální děti v MŠ i jejím okolí. Témata jsou dostatečně široká, vycházejí z přirozeného života kolem nás. Jednotlivé tematické celky se mohou v rámci daného integrovaného bloku zařazovat do výchovně vzdělávacího procesu v libovolném pořadí, což učitelům umožňuje program přizpůsobovat aktuální situaci a v co největší možné míře aplikovat prožitkové učení. Dle uvážení a potřeby nemusí učitelé vyčerpat všechny tematické celky včetně rozhodnutí o délce časovém úseku. Není striktně dáno, že tematický celek se rovná jednomu týdnu. Dále je možné do TVP různá témata doplňovat, vždy včetně cílů, očekávaných výstupů a rizik. Učitelé musí vždy dbát na rozvoj dětí ve všech oblastech a naplňování cílů danými ŠVP a TVP v průběhu vzdělávání dětí v MŠ.

6.2 INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ BLOKY

6.2.1 INTEGROVANÝ VZDĚLÁVACÍ BLOK - Podzimní čarování se sovičkou Houkalkou

Témata:

- **Hola, školička nás volá**
- **Podzimní příroda**
- **Co už vím**

Charakteristika bloku (září - listopad):

Hlavní cíl:

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Dílčí vzdělávací cíle zahrnují všechny vzdělávací oblasti (směřující ke klíčovým kompetencím).

V tomto období budeme pomáhat novým kamarádům, aby zvládli odloučení od rodičů, budeme se učit být spolu, nejen každý za sebe, spolupracovat a pomáhat si navzájem. Budeme si hodně hrát, naučíme se objevovat, kde mají věci svá místa, jak to udělat, aby se nám ve školce líbilo a abychom měli kolem sebe pořádek. Naučíme se správně a bezpečně přecházet silnice.

Rozloučíme se s létem, a pokud počasí dovolí, co nejvíce využijeme pískoviště a hřiště. Kreslení budeme střídát s malováním, modelováním, tvořením z papíru, budeme poznávat barvy atd. Budeme se učit pečovat o své tělo, chránit si své zdraví, zdravě jíst.

Uvědomovat si, vnímat a prožívat změny a krásy v přírodě v podzimním období.

Uvědomovat si změny a proměny podzimní přírody, význam životního prostředí pro člověka, jak o ni pečovat, seznámit se s plody podzimu, sklizeň ovoce a zeleniny, vliv těchto plodů na naše zdraví, jejich další využití. Význam lidské práce na zahradě i na poli, jak se zvířata chystají na zimu, odlétání ptáků do teplých krajín.

Kompetence k učení:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a si situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější situace řeší s pomocí a oporou dospělého

Komunikativní kompetence:

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že se nemusí bát komunikovat, být vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence:

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zřetelné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

Způsob hodnocení dětí:

- Vstupní dotazník pro rodiče
- Vstupní pedagogická diagnostika
- Individuální rozhovory o nově přijatých dětech
- Pochvala, povzbuzení
- Motivační drobné odměny (nálepky, obrázky atd.)

Rizika:

- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu

- Nedostatečný respect k individuálním potřebám dětí
- Prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi I s dospělými
- Špatný jazykový vzor
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- Nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- Nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- Nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- Užívání abstraktních pojmů, předávání “hotových” poznatků
- Špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- Nepřiměřené nároky na dítě
- Nedostatečná motivace
- Jednotvárná, málo podnětná nabídka
- Manipulace dítěte

6.2.1.1 Téma: Hola, školička nás volá

Podtémata:

- **Jak to chodí u nás ve školce – adaptace, pravidla třídy, značky**
- **Mám kamaráda?**
- **Malí průzkumníci – okolí MŠ**

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřený na období podzimu (září, říjen, listopad), pro které je charakteristická adaptace dítěte na nový kolektiv dětí, paní učitelky, na prostředí třídy a mateřské školy. Souvisí s pozvolným, přirozeným a nenásilným osvojováním si jednotlivých klíčových kompetencí vycházejících

z RVP PV (v podobě konkretizovaných očekávaných výstupů) prostřednictvím vzdělávací nabídky.

Hlavním cílem je podporovat tělesný rozvoj dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, rozvíjet schopnosti dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se se změnami a v neposlední řadě vytvářením situací prostřednictvím vzdělávací nabídky motivuje dítě k rozvoji sebevědomí a k získání zdravé sebevědomí.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- Uvědomění si svého těla
- Ovládání pohybového aparátu, pohybové aktivity a tělesných funkcí
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy:

- Zvládnout prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet, chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí ...)
- Zvládnout základní pohybové dovednosti
- Ovládat koordinaci ruky, oka, zvládat jemnou motoriku
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby (hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, drobnými nástroji, hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami)
- Zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu, vnímání, naslouchání, porozumění, snažit se souvisleji komunikovat, získávání informací a práce s nimi, hledat souvislosti

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Získání relativní citové samostatnosti
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Domluvit se slovy i gesty
- Učit se nova slova a aktivně je používat
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Uvědomovat si svoji samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Zaměřovat se na věci důležité z poznávacího hlediska
- Snažit se soustředit na činnost a její dokončení
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě, věcem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopností a dovedností pro navazování a rozvoj vztahů dítěte k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, škole, třídě, v dětské herní skupině apod.)
- Vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respect, přizpůsobivost apod.)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Očekávané výstupy:

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho
- Dodržovat dohodnutá, pochopená pravidla
- Vnímat, co si druhý přeje a potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Získání relativní citové samostatnosti, schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat
- Rozvoj sebeovládání
- Seznámení se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Učit se být citlivým a vnímavým pozorovatelem, posluchačem a divákem

Očekávané výstupy:

- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- Adaptovat se na život ve škole
- Aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Dodržovat pravidla her a jejich činností
- Zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knihami, věcmi denní potřeby
- Pozorně poslouchat, soustředit se k poslechu, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole a na veřejnosti)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- Vytváření povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, neustálých proměnách
- Rozvoj úcty k životu ve všech formách

Očekávané výstupy:

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené I jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné
- Vnímat a poznávat různá přírodní prostředí
- Chovat se tak, aby nepoškozoval okolní prostředí

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- Aktivity podporující sblížení dětí
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování a vztahů
- Activity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Přípravy a realizace společenských zábav a slavností
- Activity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, kooperace) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, apod.) v jednání lidí
- Aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur .Společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- Kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- Činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina - funkce rodiny, její členové a vzájemné vztahy, život uvnitř rodiny. MŠ – prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- Spontánní hra
- Činnost vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- Běžné verbální i neverbální komunikační activity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Rozvoj slovní zásoby
- Rozvoj řečových schopností
- Rozvoj zrakového vnímání (jméno, značka atd.)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vzáta mezi děvčaty a chlapci, úcta ke stáří apod.)
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s dením řádem
- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

6.2.1.2 Téma: Podzimní příroda

Navrhovaná podtémata:

- **Draku, draku vylet' výše – znaky podzimu**
- **Podzim v zahrádkách a sadech**
- **Podzim na poli**
- **Podzim v lese (stromy a příprava zvířat na zimu)**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si svého těla
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Rozvoj všech smyslů
- Rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu a pohybové activity (kontrolovat své pohyby)
- Osvojování si psychomotorických dovedností – koordinovat ruku a oko
- Osvojování si dovedností, důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody, bezpečí
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Zachovávat správné držení těla
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, náčiním, výtvarným materiálem)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení I psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problem, tvořivé sebevyjádření)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj řečových schopností
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování, apod.)
- Poznávání sebe sama

Očekávané výstupy:

- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Učit se nová slova a aktivně je používat
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího
- Uvědomovat si příjemné, nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i starost, smutek, odmítání,) rozlišovat citové projevy v důvěrném rodinném a cizím prostředí
- Být citlivý k přírodě, ve vztahu k živým bytostem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám

- Vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respect)
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Očekávané výstupy:

- Bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- Odmítnou nepříjemnou komunikaci
- Spolupracovat s ostatními, vznik dětrských přátelství
- Respektovat potřeby jiných dětí, dělit se s ostatními o hračky, sladkosti, úkoly, apod.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj kulturně společenských dovedností, postojů, návyků
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat)
- Rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve svém společenství (v rodině, ve třídě apod.) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Chovat a jednat na základě vlastních pohnutek a s ohledem na druhé
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných, pracovních a hudebních činností
- Porozumět základním pravidlům neverbální komunikace
- Uplatňovat základní návyka společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Vytváření povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- Osvojovat si různé způsoby seznamování se s přírodním prostředím
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Vnímání a poznávání různých přírodních prostředí
- Chápat svět jako proměnlivý, vše se vyvíjí, vzájemně ovlivňuje, pohybuje, mění
- Chovat se tak, abych nepoškozoval okolní prostředí

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Individuální, skupinová konverzace
- Praktické činnosti s přírodním materiálem
- Zdravotně zaměřené činnosti
- Hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- Společné vycházky a výlety do přírody
- Práce s knihami a obrazovým materiálem
- Výtvarné dovednosti a techniky
- Práce na zahradě, sklizeň ovoce, pouštění draků
- Rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- Praktická orientace v okolí
- Hry a aktivity na téma doprava

6.2.1.3 Téma: Co už vím

Navrhovaná podtémata:

- **Haloween – strašidel se nebojíme**
- **Co umí vítr a déšť**
- **Moje tělo a zdraví (zdravá výživa, péče, prevence)**
- **Blíží se Advent**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si svého těla
- Rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu a pohybové aktivity (kontrolovat své pohyby)
- Osvojování si psychomotorických dovedností – koordinovat ruku a oko
- Osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody, bezpečí
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

Zachovávat správné držení těla

Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, náčiním, výtvarným materiálem)

Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem)

Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživy a aktivního pohybu

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj tvořivosti (tvařivého myšlení, řešení problem, tvořivého sebevyjádření)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Učit se nova slova a aktivně je používat

- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, popř. Slova
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně sledovat vyprávění, poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i starost, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném rodinném a cizím prostředí
- Být citlivé k přírodě, ve vztahu k živým bytostem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám
- Vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respect)
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy

- Bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- Odmítnout nepříjemnou komunikaci
- Spolupracovat s ostatními, vznik dětských přátelství
- Respektovat potřeby jiných dětí – dělit se s ostatními (o hračky, sladkosti, úkoly atd.)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (umět spolupracovat)
- Osvojování si základních poznatků v prostředí, v němž dítě žije
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy

- Pochopit, že každý má ve svém společenství (rodině, třídě atd.) svoji roli, podle které je třeba se chovat

- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a s ohledem na druhé
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných, pracovních a hudebních činností
- Porozumět základním pravidlům neverbální komunikace
- Uplatňovat základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytvářet povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- Osvojovat si různé způsoby seznamování se s přírodním prostředím
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Vnímat a poznávat různá přírodní prostředí
- Chápat svět jako proměnlivý, vše se vyvíjí, vzájemně ovlivňuje, pohybuje, mění
- Chovat se tak, aby nepoškozoval okolní prostředí

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Konstruktivní a grafické činnosti
- Společné vycházky a výlety do přírody
- Lokomoční i nelokomoční činnosti
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Zdravotně zaměřené činnosti
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- Prohlížení a čtení knížek
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, materiál, tvar, zvuky atd.)
- Námětové hry a činnosti

- Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- Spontánní hra
- Estetické a tvůrčí activity
- Činnosti směřující k mprevenci nemoci, nezdravých návyků
- Běžné verbální i neverbální komunikační activity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Kooperační činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- Činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

6.2.2INTEGROVANÝ VZDĚLÁVACÍ BLOK – Sovička Houkalka v Ledovém království

Témata:

- **Už jsou tady po roce naše milé Vánoce**
- **A je tady zas zimní čas**
- **Zvídavý človíček**

Charakteristika bloku (prosinec – únor):

Začala doba adventní a všichni, zejména děti, se těšíme na Vánoce. Dříve než nás Ježíšek navštíví a hodným dětem nadělí dárky, přijde Mikuláš s andělem a čertem. Tento čas je plný kouzel, zázraků a radosti. Na plno si jej užíváme, zpíváme koledy, zdobíme školičku, pečeme cukroví.S rodiči pořádáme Vánoční dílničky.Budeme si pomáhat, naučíme se nejen brat, ale i davit a mít z toho pěkný pocit. Poletíme z pohádky do pohádky, budeme pohádky vypravovat, hrát je, budeme si je vymýšlet, ale taky jim naslouchat, vyrobíme si loutky a kulisy.

Zima je časem radovánek a dovádění na sněhu, děti se seznamují se zimními sporty. Doufáme, že bude zima štědrá na sních. Připomeneme si zvířátka v

přírodě. Ptáčkům nasypeme do krmítek. Učíme se, co kdo dělá přes den, jak si hrajeme, seznámíme se s ročními obdobími a věcmi, co s tím souvisí. Zaměříme se na pozorování zimní krajiny se sněhem i bez sněhu. Zjistíme, jakou úlohu hraje člověk v tomto zimním období – co všechno je možné v zimě dělat, jaké zimní sporty provozujeme, jak si hrajeme se sněhem, ledem a co je možné vyrobit. Budeme pozorovat zimní faunu a flóru, co dělají rostliny a zvířata v zimě, jak přezimují a jak se chovají. Naučíme se se píšně se zimní tematikou o zvířátkách a rostlinách. Předškoláci se připravují na zápis, probíhají konzultace s rodiči o dítěti a jeho školní připravenosti a zralosti. V únoru slavíme Masopust, vyzdobíme si školku v dochu těchto tradic a připravíme si velkou slavnost – karneval.

Hlavní cílem je využít neopakovatelnou a mimořádnou atmosféru vánočních svátků a vest děti prostřednictvím silných pozitivních citových prožitků k vytváření prosociálních postojů a chování k druhému, k rozvíjení dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahůk jiným lidem a k postupnému osvojování interaktivních a komunikativních dovedností. Prostřednictvím vzdělávací nabídky děti získávají poznatky o své rodině, o vánočních zvycích a tradicích, zimní přírodě, zvířátkách apod. Cílem je také chránit své zdraví v souvislosti s okolními vlivy (přírodní i mezilidské (motivovat k rozvoji pohybové aktivity i v jiném prostředí (reagovat na změny počasí), vytvářet a prožívat citový vztah k určitým tradicím, chápat jejich smysl pro rodinu i mezilidské vztahy.

Kompetence k učení:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, m přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- Při řešení myšlenkových i praktických problem užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementárních matematických souvislostí

Komunikativní kompetence:

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

Sociální a personální kompetence:

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence:

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, ce je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Způsob hodnocení dětí:

- Kresba lidské postavy
- Edfeldův reverzní test
- Test rizika poruch čtení a psaní pro rané školáky – test D. Švancarové
- Konzultace s odborníky (PPP, SPC)
- Pololetní hodnocení třídy
- Pololetní diagnostické záznamy dětí
- Konzultace s rodiči (odklady, vstup do ZŠ)

Rizika:

- Převaha předávání hotových poznatků
- Převaha poznávání zprostředkovaného světa
- Omezování samostatnosti při činnostech
- Nedostatek příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim
- Užívání abstraktních pojmů, předávání “hotových” poznatků
- Málo příležitostí k samostatným pracovním úkonům
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- Omezený přístup ke knížkám

- Zahrnování podněty a informacemi bez rozvíjení schopností s nimi samostatně pracovat
- Nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti I k sobě navzájem
- Nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problém dítěte
- Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- Jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pester a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

6.2.2.1 Téma: Už jsou tady po roce naše mile Vánoce

Navrhovaná podtémata:

- **Mikuláš je náš kamarád, čertíka se nebojíme - tradice**
- **Vánoce, Vánoce přicházejí – Advent - tradice**
- **Z pohádky do pohádky**

Hlavní cíl:

Rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, rozvoj citového prožívání. Rozvoj komunikativních dovedností – verbálních i neverbálních – a kultivovaného projevu.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si přiměřených praktických dovedností
- Ovládání pohybového aparátu
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Osvojení si dovedností k podpoře osobní pohody I pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tony, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jejich specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- Zvládat jemnou motoriku (zacházet s výtvarným a grafickým materiálem, hudebními nástroji apod.)
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Zacházet s běžnými předměty denní spotřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj receptivních jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění) I produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- Rozvoj schopnosti získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvoj a kultivace mravního I estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo I intonaci řeči
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Vest rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka I obsah, ptát se)
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)
- Naučit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, pohádky apod.)
- Utvořit jednoduchý rým
- Přemýšlet, vest jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje take vyjádřit
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Uvědomovat si příjemné citové prožitky (lásku, radost apod.)

- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních I kulturních krás I setkávání se s uměním
- Zachytit a vyjádřit citové prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou činností či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznámení se s pravidly chování
- Osvojení si schopností pro navazování vztahů k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodina, MŠ, herní skupina)
- Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat se svá práva ve vztahu k druhému
- Spolupracovat s ostatními
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, být vstřícný
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj nebo názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopnosti přináležet k určitému společenství
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení základních poznatků o prostředí, ve kterém žijeme

Očekávané výstupy:

- Chovat se zdvořile, přijmout základní pravidla kulturního chování
- Vnímat základy dědictví vyjádřené v lidové slovesnosti, literatuře, hudbě
- Osvojovat si tradice a zvyky
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co byloé zajímavé, co je zaujalo)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných material, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření povědomí o širším kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a proměnách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí I jeho změnám

Očekávané výstupy:

- Mít povědomí o společenském, kulturním prostředí i jeho dění z dostupných praktických ukázek v okolí dětí
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pastry a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
- Projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu)

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Společné rozhovory, diskuze
- Přednes, dramatizace, zpěv
- Poslech čtených či vyprávěných příběhů a pohádek
- Výroba či příprava typického artefaktu (adventní věnec, vánoční stromek)
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, pohybové, hudební aj.)
- Práce s knihou
- Lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti
- Zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, protahovací, dechová)

- Komentování zážitků a aktivit
- Vyřizování vzkazů a zpráv
- Sledování filmových a divadelních pohádek
- Hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, konstruktivní, výtvarné, hudební, dramatické)
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování
- Cvičení v projevu citů, sebekontroly a v sebeovládání
- Hry na téma rodiny a přátelství
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- Využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- Dramatické činnosti, hraní rolí, hudební, hudebně pohybové
- Přípravy a realizace společenských zábyv a slavností (v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- Slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- Poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným, hudebním uměním mimo mateřskou školu
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- Pracovní činnosti – výroba dárků, přání
- Návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě

6.2.2.2 Téma: A je tady zas zimní čas

Navrhovaná podtémata:

- **My tři králové**
- **Mé tělo**
- **Mých pět smyslů**
- **Lidé s handicapem**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- Osvojení si přiměřených praktických dovedností

- Ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvíjení fyzické I psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- Zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se ve skupině dětí, na sněhu, na ledu)
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb a přizpůsobit jej pokynu
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náčiním a náradím, hračkami, výtvarnými pomůckami, jednoduchými hudebními nástroji

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj paměti a pozornosti
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- Získat relativní citovou samostatnost
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) I produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- Samostatně vyjadřovat své myšlenky, rozvíjet slovní zásobu
- Všimnout si změny v přírodě
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví
- Nalézat nová řešení

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a ohrožovat tím pohodu i bezpečí druhých
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, ráno, večer, zítra, jaro, léto, podzim, zima)
- Význam životního prostředí
- Popsat situaci (skutečnou i podle obrázku)
- Vest rozhovor (naslouchat, ptát se)
- Získávat nové informace a pracovat s nimi
- Rozvíjet pocit, že je příjemné a zajímavé dozvídat se nové věci
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Uvědomovat si své vlastní já
- Rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj tolerance a přizpůsobivosti
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy:

- Znat svá práva a práva jiných
- Přijmout základní smysl pro rovné jednání a projevovat ho ve svém jednání s druhými
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopnosti přináležet k určitému společenství – třída, rodina apod.

- Vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti lidí
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomě, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Očekávané výstupy:

- Zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy prostřednictvím různých výtvarných technik
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez predsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a technickém prostředí, o jejich vývoji a proměnách
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- Vnímat a poznávat přírodní prostředí
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Rozlišovat activity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Sezonní činnosti (hry se sněhem, bobování, klouzání, stavění sněhuláka apod.)

- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou a obrazovým materiálem)
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- Spontánní hry, volné hry a experimentování s materiálem a předměty
- Námětové hry a činnosti
- Pokusy a objevování, skupenství vody
- Ekologicky motivované hry
- Společné rozhovory, diskuze, komunikační kruh
- Zdravotně zaměřené činnosti
- Smyslové a psychomotorické hry
- Posilování schopnosti rozhodování
- Komentování zážitků a aktivit
- Přímé pozorování přírodních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systém (písmena, číslice, značky, obrazce)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- Rozvoj matematických představ
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

6.2.2.3 Téma: Zvídavý človíček

Navrhovaná podtémata:

- **Příroda a zvířátka v zimě**
- **Nasadíme si kulichy, oblečme bundy – sportujeme**
- **Vítej u nás Masopuste – tradice, hudební nástroje, karneval**
- **Spi, děťátko, spi – časové pojmy**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si svého těla
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- Osvojení poznatků důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- Vytváření zdravých životních návyků, postojů
- Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti

Očekávané výstupy:

- Zachovávat správné držení těla
- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich základní funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- Chovat se v situacích pro dítě běžných tak, aby ho nic neohrožovalo na zdraví
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- Koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Získání relevantní citové samostatnosti, získání schopnosti ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod os bezděčných forem těchto funkcí k úmyslovým, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i výpovědích k nim
- Formulovat otázky a odpovídat
- Chápat slovní vtip a humor
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Vyjadřovat souhlas I nesouhlas, říci NE v situacích, které to vyžadují
- Odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech
- Přijímat pozitivní ocenění I svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Řešit problem, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat “nápady”
- Zaujímat vlastní postoje, názory a vyjadřovat je

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi I dospělými

Očekávané výstupy:

- Uplatňovat své potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování
- Chovat se obezřetně s neznámými, v případě úpotřeby požádat druhého o pomoc, poděkovat
- Odmítnout komunikaci, která je nepříjemná

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Očekávané výstupy:

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách chovat se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Odmítat společensky nežádoucí chování
- Vyjednávat s dětmi I dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Vytvoření povědomí s živou a neživou přírodou, lidmi, společností
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí I životě (domov, škola, okolí atd.)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- Porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě I ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví I životní prostředí

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (základní gymnastika, míčové hry)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hra a činnosti
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- Spontánní hra, volné hry
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- Námětové hry a činnosti
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující fantazii, tvořivost, představivost

- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s dením řádem, běžnými proměnami a vývojem, přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- Spontánní hra
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty
- Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Cvičení v projevu citů, sebekontroly a sebeovládání
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Různé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do kterých se dítě dostává

6.2.3 INTEGROVANÝ VZDĚLÁVACÍ BLOK - Sovička Houkalka a jarní probouzení přírody

Témata:

- **Jaro klepe na vrátka**
- **Dubnové radovánky**
- **Svět dospělých**

Charakteristika bloku (březen, duben, květen):

Tento integrovaný blok je zaměřen na období již teplejších měsíců, pro které jsou charakteristické poznatky o jaru, jarní přírodě, zvířatech a jejich mláďatech. Utvoření představy o lidových zvycích a tradicích, uvědomování se vztahů v rodině a ke svým nejbližším a významu rodiny pro každého jedince. Také podpořit a rozvíjet zájem o ekologickou výchovu a seznamovat děti s preventivní výchovou v oblastech – Děti a hry, Děti a zdraví, Děti a slušné chování.

Budeme pozorovat nástup jara, proměnlivé aprílové počasí. Budeme se zajímat o všechno živé, co se vyvíjí, roste a je v pohybu. Na vycházkách si budeme všimnout prvních příslibů jara, jak teplý vítr a déšť rozpouštějí sníh, budeme přeskakovat kaluže, vyhlížet tažné ptáky, sledovat jejich hnízdění, líhnutí a rození mláďat. Budeme modelovat, malovat, zpívat, dávat si hádanky. Příchod jara přivítáme vynášením moreny, kterou si vyrobíme. Připomeneme si lidové zvyky, pranostiky, lidová říkadla. Budeme pozorovat probouzení hmyzu, žížal, čolků, žab a ještěrek ze zimní strnulosti. Zachytíme všechny zvuky u vody, skřehotání, kdákání, klapání, křik, naučíme se pozorovat pod lupou. Namalujeme si kraslice, budeme koukat, jak se plete pomlázka. Na konci měsíce dubna si jako pořádné čarodějnice vyletíme na košťatech.

Společně nadále budeme sledovat přírodu v jejích proměnách, její rozkvět a další probouzení, sledovat stromy a jejich růst, stejně jako ostatní flóru a v neposlední řadě i faunu. Zdůrazníme si, jak může člověk svou činností a chováním ovlivnit stav přírody, jakou měrou přispívá k její kultivaci a rozvoji.

Připomeneme si svátek maminek druhou květnovou nedělí, společně se naučíme k této příležitosti pro své milované maminky básně a písničky. Díky těmto zážitkům si všechny krásy přírody namalujeme, nakreslíme pomocí libovolných výtvarných technik.

Hlavní cíl:

Naučit děti vnímat změny v přírodě, poznávání a pozorování probouzející se přírody a nového zrození. Seznamování se s místem, kde děti žijí, vytváření pozitivního vztahu k němu, vlastenectví. Připravit besídku pro maminky k svátku. Na základě citového prožívání se aktivně zapojit do společných činností příprav slavnostních chvil.

Kompetence k učení:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- Problem řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusů a omylů, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nova řešení problem a situací, hledá nové možnosti a variant (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence:

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje svoje myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Domlouvá se gesty I slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální personální kompetence:

- Uvědomuje si, že za sebe I své jednání odpovídá a nese důsledky
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence:

- Ví, že není jedno v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Způsob hodnocení dětí:

- Zapojení rodičů do společných akcí a projektů MŠ a následné hodnocení
- Průběžné záznamy do diagnostických archů o individuálním pokroku dětí
- Průběžné slovní hodnocení dětí (pozitivní i negativní)
- Průběžné hodnocení nejen z pohledu pedagoga, ale i z pohledu ostatních dětí

Rizika:

- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málon rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. i nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- Opmezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhými
- Ironizování a znevažování úsilí dítěte
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte
- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně
- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů
- Nevhodné oblečení při pohybových činnostech vzhledem k počasí
- Příliš ochránářské nebo nevšímavé prostředí
- Nerespektování dětského ostychu
- Nedostatečné uznání dítěte
- Nedůstojné jednání, zesměšňování dítěte

6.2.3.1 Téma: Jaro klepe na vrátka

Navrhovaná podtémata:

- **zahrádce plné překvapení (květiny)**
- **Zvířata na dvoře, v chlévě, ve stáji**
- **Zvířata v rybníce, v potoce, v řece, na poli, v lese**
- **Zvířata v ZOO (zvířata jiných kontinentů)**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj pohybových schopností
- Zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Očekávané výstupy:

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vnímát a rozlišovat pomocí smyslů – zvukově rozlišovat zvuky, tóny

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla (sebeobsluha, jednoduchá obsluha, pracovní úkony, zacházení s běžnými předměty, pomůckami atd.)
- Zvládnout různé druhy pohybů v běžném prostředí, prostorovou orientaci
- Zachovávat správné držení těla

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj produktivních dovedností – výslovnost, vyjadřování
- Podpora a rozvoj zájmu o učení
- Přejít od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- Rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy
- Rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat

Očekávané výstupy:

- Porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Soustředěně sledovat divadlo, film, poslech z CD
- Vnímát, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti z učení
- Chápat elementární časové pojmy (změny – roční období)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- Zorganizovat hru
- Prožívat a projevovat city (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- Rozvoj tolerance, respektu

- Vytváření prosociálních postojů
- Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- Spolupracovat s ostatními
- Respektovat potřeby jiného dítěte, podělit se o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly
- Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Vytvářet pozitivní vztah ke kultuře, umění
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má v určitém společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí (tvořením, konstruováním, estetickými činnostmi)
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých
- Odmítat společensky nežádoucí chování (například lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům – vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací nabídka:

- Vytvářet pozitivní vztah k místu, ve kterém dítě žije

- Vést děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit.
- Seznámení se s živou a neživou přírodou
- Rozvoj úcty k životu ve všech formách
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

- Všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- Porozumět, že změny v přírodě jsou npřirozené a samozřejmé
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a pochopitelné pro další učení a životní praxi

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Lokomoční pohybové činnosti
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- Činnosti vedoucí k vytváření zdravých životních návyků
- Smyslové a psychomotorické hry
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, sólový a skupinový zpěv
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- Záměrné pozorování objektů a předmětů, jejich vlastností, znaků a funkcí (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuk)
- Námětové hry a činnosti
- Seznámení se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- Výlety do okolí, do přírody
- Ekologicky motivované hrové aktivity
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Vyprávění toho, co dítě shlédlo
- Spontánní hra, volné hry

- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Hry přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- Smyslové činnosti přispívající k péči o školní prostředí, školní dvorek

6.2.3.2 Téma: Dubnové radovánky

Navrhovaná podtémata:

- **Velikonoční tradice a zvyky**
- **Tú, tú, tú – autoí už je tu**
- **Den Země, Planeta Země**
- **Čarodějnický slet**

Hody, hody doprovody – Velikonoce, tradice, čarodějnice

Tú, tú, tú auto už je tu – dopravní prostředky, BESIP – dopravní soutěž

Jen si děti všimněte Den země – ekologie

Holka modrooká – voda, voděnka

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody
- Uvědomění si vlastního těla
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- Zachovávat správné držení těla
- Uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Koordinovat lokomoci a další polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

- Popsat situaci skutečnou, podle obrázku
- Učit se nová slova (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádávat, třídit ...)
- Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat k učení
- Zorganizovat hru
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznáního
- Rozhodovat o svých činnostech

- Utvořit jednoduchý rým
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Chápat slovní vtip a humor
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy:

- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý vypadá jinak, jinak se chová, něco jiného umí
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému
- Navazovat a udržovat dětská přátelství
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy:

- Přístupovat k druhým lidem i k dětem bez předsudků, s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyny apod.)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Poznávání jiných kultur
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, o planetě Země, vesmíru
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dětem blízké, zajímavé, jemu pochopitelné
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Vycházky do okolí MŠ – poznávání zajímavých míst, vytváření vztahu dítěte k místu a prostředí, ve kterém žije
- Činnosti zaměřené na elementární poznatky o místě, ve kterém žijeme, o své zemi, kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- Cesta kolem světa – návštěva v jiných kulturách
- Aktivity podporující vnímat rozličné umělecké a kulturní podněty
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- Čtení knih – Moje nejmilejší knížka
- Návštěva knihovny
- Činnosti zaměřené na dopravní výchovu (dopravní prostředky, pravidla pro chodce apod.)
- Vycházky zaměřené na chůzi v nerovném terénu

- Přecházení ulice
- Jízda na tříkolkách a koloběžkách
- Aktivity vhodné pro přirozené vnímání, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- Hry a činnosti zajišťující hezké a příjemné zážitky, radosti a uspokojení
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Činnosti podporující poznání, že je zajímavé dozvídat se nové věci,

6.2.3.3 Téma: Svět dospělých

Navrhovaná podtémata:

- **Já a moje rodina**
- **Maminka má svátek**
- **Bez práce nejsou koláče – řemesla a povolání**
- **Knihy je můj kamarád**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Osvojení si poznatků o těle, o pohybových činnostech
- Vytváření základů zdravého životního stylu
- Rozvoj a využívání všech smyslů
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Koordinovat polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem
- Mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce apod)
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např.

s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělení (hudební, dramatické)
- Rozvoj tvořivého sebevyjádření, myšlení, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému (pojmovému), vytváření zájmu o učení
- Získání relativní citové samostatnosti, rozvoj chorosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně prožívat

Očekávané výstupy:

- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Sledovat očima zleva doprava
- Vytvořit jednoduchý rým
- Soustředěně poslouchat četbu, hudbu
- Naučit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, dramatizace)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech a slovních výpovědích k nim
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Chápat elementární časové pojmy
- Chápat elementární matematické souvislosti
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (radost, láska, soucítění apod.)
- Rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodina)

- Posilování prosociálních postojů (sociální citlivosti, toleranci, respektu, přizpůsobivosti)
- Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- Dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti
- Spolupracovat s ostatními
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem ne druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Poznávání pravidel společenského soužití
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a umět se podle této představy chovat

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj úcty k životu ve všech formách
- Vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví, životní prostředí
- Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka, okruhy činností:

- Lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (nové hry, sezónní činnosti, turistika)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich používáním
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Prohlížení a čtení knížek
- Přímé pozorování přírodních kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- Konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)

- Spontánní hry, volné hry, experimenty s materiálem a předměty
- Námětové hry a činnosti
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Spontánní hra
- Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové)
- Výlety do okolí (do přírody, návštěva kulturních akcí)
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv aj.)
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry)
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)
- Aktivity přibližující dětem pravidlům vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost, otevřenost)
- Poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- Činnosti přispívající k péči o životní prostředí a krajinu
- Pracovní činnosti, pěstitelské

6.2.4 INTEGROVANÝ VZDĚLÁVACÍ BLOK – Cestujeme se sovičkou Houkalkou za sluníčkem

Téma:

- Letem kulatým světem
- Hurá, jsou tady prázdniny

Charakteristika bloku (červen, červenec, srpen):

Konec školního roku je charakteristický velkým ceselím. Hodně času budem trávit v přírodě. Společně oslavíme Den dětí spoustou her a soutěží, také si užijeme výlet. Rozloučíme se s předškoláky zábavným odpolednem, na které pozveme i rodiče.

O prázdninách se určitě děti vydají s rodiči na cesty do zahraničí a jistě budou poznávat i krásy naší země. Než se rozjedeme za dobrodružstvím, budeme si povídat nejen o tom, co nás čeká, jaké dopravní prostředky můžeme využít, ale také o tom, že je třeba dodržovat určitá bezpečnostní pravidla při slunění, koupání, cestování, hraní si s ostatními dětmi.... Nezapomeneme se rozloučit s dětmi, kteří po prázdninách nastoupí do první třídy.

Hlavní cíl:

Poznávání přírody, sledování rozmanitostí a změn v přírodě. Osvojení si poznatků o bezpečném chování v různých situacích.

Kompetence k učení:

- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- Chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Ví, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a že je možno se jimi učit, má vytvořený elementární předpoklady učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence:

- Chápe, že může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Způsob hodnocení dětí:

- Výstupní diagnostika dítěte
- Závěrečné hodnocení třídy
- Závěrečná zpětná vazba od rodičů – dotazníkové šetření
- Konzultace s učitelkou budoucí 1. třídy
- Dokončení kompletace výstupního portfolia dítěte

Rizika:

- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- Nevhodné vzory chování dospělých v prostředí MŠ
- Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- Stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- Jednání, které dítě pocítuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vyjádření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- Chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu
- Nedostatek porozumění a ocenění úsilí
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti
- Nepravdivé, neúplné nebo chybějící odpovědi na otázky dětí

6.2.4.1 Téma: Letem, kulatým světem

Navrhovaná podtémata:

- **Děti z celého světa mají svátek (Multikulturní výchova)**
- **Záhadný vesmír**
- **Mořský svět**
- **Těšíme se na léto a na prázdniny**
- **Loučíme se s předškoláky**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj a užívání všech smyslů

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- Zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí – ve skupině dětí, ve vodě, v písku
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku – zacházet s pomůckami, náčiním, různým materiálem, s hudebními nástroji
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly – zvládat jednoduché úklidové práce, udržovat pořádek
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživě
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností – vyjadřování, rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělování – pohybové
- Přejít od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), přechod od bezděčné paměti a pozornosti k úmyslné
- Vytvářet pozitivní vztah k učení
- Osvojit si elementární poznatky o systémech a jejich funkcích
- Vytvořit základ pro práci s informacemi
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- Domluvit se slovy, gesty, improvizovat
- Správně vyslovovat
- Porozumět slyšenému
- Naučit se z paměti krátké texty, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- Chápat slovní vtip a humor
- Sluchově rozlišovat začáteční slabiku, hlásku ve slovech

- Poznat a vymyslet jednoduchá antonyma, homonyma
- Poznat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- Chápat základní číselné a matematické pojmy
- Chápat elementární časové pojmy – jaro, léto atd.
- Částečně se orientovat v čase
- Chápat prostorové pojmy – orientovat se v prostoru i v rovině
- Snažit se řešit problémy, úkoly a situace
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, vyjadřovat je
- Hodnotit svoje chování (osobní pokroky)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytváření prosociálních postojů (sociální citlivost, respekt, tolerance atd.)

Očekávané výstupy:

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, udržovat dětská přátelství
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, respektovat jiný)
- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Přináležet k danému společenství (ke třídě, rodině, k dětem)
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, spoluvytvářet prostředí pohody
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik a dovedností (tvořit, vyrábět z přírodnin)
- Zvládat základní hudební a hudebně pohybové dovednosti

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Poznávání jiných kultur
- Vytvořit povědomí o planetě Zemi
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- Vytváření povědomí o širším přírodním prostředí
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně zajímavé, pochopitelné
- Mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý (různé národy, kultury, země)
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví podporovat a nebo poškozovat
- Pomáhat chránit přírodu

Vzdělávací nabídka:

- Zdravotně zaměřené činnosti
- Smyslové a psychomotorické hry
- Činnosti relaxační
- Pohybové a jiné činnosti (nové hry, turistika)

- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, prevenci úrazů a vytváření zdravých životních návyků
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Samostatný mluvní projev na určité téma, užívání gest
- Grafické napodobení symbolů, tvarů, čísel, konstruktivní činnosti
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, číslic
- Spontánní hra, volné hry, experimenty
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- Námětové hry a činnosti
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Výlety do okolí
- Přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- Kooperativní hry a činnosti
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)
- Vyzžívání přirozených podnětů a situací v životě
- Poučení o možných hrozbách a nebezpečích, způsobech, jak se chránit
- Hry a aktivity na dopravní téma
- Příprava společné zábavy, oslav
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové a další)
- Četba, vyprávění, poslech

6.2.4.2 Téma: Hurá, jsou tady prázdniny

ČERVENEC A SRPEN:

Cílem pro toto období (prázdninový provoz) je vytvořit příznivou a pohodovou atmosféru pro všechny děti, nabídnout jim dostatek pohybu v přírodě či na školním dvorku, dát možnost široké nabídky spontánních her, zařadit přiměřené množství řízené činnosti, zaměřené spíše na kolektivní hry, hudební a výtvarné činnosti. Maximálně využít vycházky do přírody a herní prvky pro spontánní aktivity dětí.

Navrhovaná podtémata:

- **Sluníčko hřeje, na děti se směje**
- **Prázdniny u moře**
- **Bezpečnost na silnici, u vody i na výletě**

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace, rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)

Očekávané výstupy

- Zachovat správné držení těla
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- Rozvoj představivosti a fantazie, posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování

- Rozvoj schopností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit, rozvoj sebeovládání
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vést rozhovor
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- Domluvit se slovy i gesty
- Chápat slovní vtip a humor
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit o čem přemýšlí
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Zorganizovat hru
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas
- Učit se hodnotit svoje pokroky
- Snažit se ovládat své afektivní chování
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních a neverbálních
- Osvojení schopností důležitých pro navazování vztahů k druhým lidem
- Uvědomovat si a rozlišovat příjemné a nepříjemné prožitky, umět je zachytit

Očekávané výstupy:

- Spolupracovat s ostatními

- Navazovat kontakty s dospělým (překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme setkat a mít povědomí o tom, jak se chránit, kde případně vyhledat pomoc
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- Rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat, projevovat
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

- Zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho proměn
- Spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy výtvarnými a pracovními technikami
- Uplatňovat základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vytváření povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti
- Rozvoj úcty k životu ve všech formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy:

- Těšit se s hezkých zážitků
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi
- Mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Vnímat, že svět má svůj řád – je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý (jak svět přírody, tak i svět lidí)
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Pomáhat pečovat o okolní prostředí

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční a jiné činnosti
- Smyslové a psychomotorické činnosti
- Zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové aj.)
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, číslic
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- Cvičení organizačních schopností
- Výlety do okolí (přírody, kulturních akcí)
- Hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- Četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- Přípravy a realizace společných zábav, slavností v rámci zvyků
- Hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- Praktické činnosti, kdy se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály, jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

6.3 Plánované akce

- Drakiáda s rodiči
- Návštěva Vlastivědného muzea Olomouc
- Výlet do lesa
- Návštěva na statku Olomouc

- Návštěva Muzea umění Olomouc
- Divadelní představení v MŠ
- Mikulášská nadílka
- Návštěva LDN Klášterní hradisko
- Vánoční dílničky s rodiči a posezením u vánočního stromečku
- Návštěva divadla
- Návštěva Kina Metropol Olomouc
- Sárkování
- Karneval
- Návštěva Městské knihovny Olomouc
- Pálení čarodějnic
- Výlet do Sluňákova
- Besídka pro maminky
- Den dětí
- Návštěva v 1. třídě ZŠ
- Výlet
- Pasování předškoláků
- Rozloučení s předškoláky ve spolupráci se ZŠ

Průběžně:

- Besedy s policií, hasiči
- Dentální hygiena
- Logopedická depistáž
- Canis terapie v MŠ
- Veselé malování s malířem v MŠ
- Divadelní představení v MŠ
- Představování zajímavých profesí – spolupráce s rodiči
- Společné pečení v MŠ

Další aktivity mimo výchovně vzdělávací proces

Hlavní vzdělávací nabídka je doplněna specifickými programy, které ji smysluplně a účelně doplňují:

- Lyžování
- Plavání
- Angličtina

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cíl:

Cílem evaluace a hodnocení je ověření a zlepšování kvality a podmínek mateřské školy. Je to proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba prozkvalitnění pedagogické práce,

systematické shromažďování informací o účinnosti ŠVP a TVP, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu.

Techniky k získávání informací jsou rozhovory, diskuze, dotazníky, porady, hospitace.

7.1 Pojmy evaluace a hodnocení:

Hodnocení:

- Provádíme průběžně a neustále, je přirozenou součástí naší odborné práce. Je to činnost neplánovaná a neřízená, prováděná většinou nepravidelně.
- Hodnotíme dítě, pedagoga, provozní zaměstnance školy, samusebe.

Evaluace:

- vyžaduje odbornější přístup, má jasně vymezená pravidla, předem stanovená kritéria, je řízená a vyžaduje písemné záznamy. Je to činnost, která by měla být prováděna pravidelně a metodicky správně.
- Evaluujeme: ŠVP, TVP, dílčí projekty, vzdělávací proces, nadstandardní aktivity školy, spolupráci s rodiči, podmínky školy, činnosti, které v MŠ probíhají a výsledky, kterých MŠ dosahuje.

7.2 Hodnocení v MŠ

7.2.1 Hodnocení dětí:

Metody:

- pozorování, rozhovory, analýza výsledků činností

Pedagogická diagnostika a její proces:

- *diagnostika rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení*
 - vědomostní úroveň vnímání a myšlení, paměť, pozornost, nadání
- *diagnostika motorického (pohybového) vývoje*
 - lateralita, grafomotorika, motorika artikulačních orgánů
- *diagnostika verbálního (řečového) vývoje*
 - artikulace, slovní zásoba, tempo a plynulost řeči, porozumění řeči

Diagnostika rozvoje společenských hodnot a chování dítěte

- *diagnostika některých vnějších (sociálních) vlivů*
 - diagnostika rodiny, života dítěte v MŠ
- *diagnostika některých potřeb, vlastností a zájmů dítěte*
 - zjišťování potřeb a zájmů dítěte, schopnosti sebekontroly, sebeovládání, sebehodnocení, temperamentu a uvědomění si své osobnosti
- *diagnostika chování dítěte*
 - jak se projevuje v běžných situacích, jak navazuje kontakty, jak se umí prosadit, jak spolupracuje s ostatními, jak reaguje na konflikty, je-li

schopné přijímat kritiku, jak vnímá sama sebe a své postavení ve skupině, jak se samo hodnotí, jaký je vztah dítěte k mateřské škole, jak se chová v náročných situacích, při zadané činnosti, pracuje-li samostatně, je-li emočně labilní nebo stálé, je-li iniciativní nebo pasivní, jaká je úroveň koncentrace

Diagnostika rozvoje samostatnosti a zdravého sebevědomí

- *diagnostika sebeobslužných dovedností a návyků*
 - umí-li se samo svléknout, obléknout a obout, zvládá-li samostatnost u stravování

Diagnostické záznamy jsou vedeny 2x ročně, vždy v lednu a koncem května, u nově přijatých dětí kromě toho ještě do dvou měsíců od nástupu do MŠ-adaptace.

Na vedení diagnostických listů se podílejí obě učitelky ve třídě.

Diagnostické záznamy jsou vedeny písemně do předem připraveného formuláře a jsou DŮVĚRNÉ!!!!

7.2.2 Hodnocení dospělých:

Hodnocení učitelek mateřské školy

Kontroly mají vždy jasný účel, smysl a určitý řád. Přináší podněty do další práce pedagoga a pozitivní posun v řešení sledovaných problémů. Pedagog je hodnocen vedoucí učitelkou školy dle veřejných kritérií a může mít tuto podobu:

- orientační vstupy
- hospitace
- kontrola výsledků práce
- kontrola svěřené dokumentace
- následná kontrola

Hodnocení provozních pracovníků

Kontroly provádí vedoucí učitelka nebo ředitel školy dle neveřejných kritérií, sleduje a hodnotí kvalitu práce, dodržování vnitřních norem školy a zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy.

Hodnocení sama sebe, sebehodnocení

Tato povinnost je dána RVP PV, pedagog sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce. Ze získaných poznatků vyvozuje odpovídající závěry pro vlastní práci.

Sebehodnocení učitelky je zaměřeno na:

- vlastní výchovně vzdělávací proces
- plnění pracovních povinností
- dostatek vědomostí, znalostí- potřeba dalšího vzdělávání

- osobní vlastnosti a postoje

Sebehodnocení vedoucí učitelky je zaměřeno na:

- vlastní výchovně vzdělávací proces
- plnění pracovních povinností
- dostatek vědomostí, znalostí- potřeba dalšího vzdělávání
- osobní vlastnosti a postoje
- řídicí činnost v oblasti personální, materiálně technické, ekonomické, výchovně vzdělávací, efektivity práce školy, spolupráce se ZŠ apod.

Sebehodnocení provozních zaměstnanců je zaměřeno na:

- osobní vlastnosti a postoje
- kvalita odborných prací, profesionalita
- dodržování vnitřních norem(vnitřní řády)
- plnění pracovních povinností

7.3 Evaluace v MŠ

7.3.1 Vnitřní evaluace:

1) Metody

- rozhovory, diskuse, porady, pozorování, hospitace, dotazníky, hodnotící zprávy, písemné záznamy z pozorování, analýzy programů, projektů, rozborů, portfolio dítěte(shromažďování materiálů různého druhu- výkresy, výrobky, didaktické listy), komentáře pedagoga, videozáznamy, popisy situace.
- Dle RVP PV je tato činnost povinností všech pedagogů školy. Pro získání co nejobjektivnějšího výsledku je možné do některých částí zapojit i provozní zaměstnance.

2) Předmět evaluace

a) Na úrovni školního programu

podmínky:

- materiální, bezpečnostní, organizační, pedagogické, psychosociální, hygienické, dodržování stanovených zásad, zájmové kroužky

rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání:

- hodnocení všech činností uskutečňovaných s dětmi v MŠ, ŠVP PV a TVP PV (respektování těchto rámcových cílů v programu školy) i výsledků, kterých škola dosahuje, jde o porovnání reality se záměrem a obsahem programu, zda vzdělávací nabídka vyhovuje, co se bude měnit a proč

práce pedagogů:

- profesionalita, odpovědnost

- Probíhá dle potřeby , nejméně 2x ročně- v pololetí a ke konci školního roku na pedagogické poradě, podílí se všechny pedagogické pracovnice, odpovídá vedoucí učitelka
- b) Na úrovni třídy:
- evaluace integrovaných bloků (průběžná a závěrečná)*
- celkový průběh zvolené metody a postupy **T:** 1x týdně učitelka ranní směny, písemně
- hodnocení třídy dětí*
- vzdělávací přínos, co si děti odnášejí dál, vyvození závěrů pro další práci, nač je možno navázat, v čem pokračovat, k čemu se vrátit, nač se zaměřit, co dělat jinak **T:** po ukončení vzdělávacího bloku
- hodnocení jednotlivých dětí*
- přehled o rozvoji dítěte, pokroky v učení, silné a slabé stránky dítěte, případné nerovnoměrnosti v jeho vývoji(podílí se obě učitelky, záznamy jsou důvěrné(!!!),přístupné pouze pedagogům, kteří mají dítě v péči a rodičům) **T:** 2x ročně, dle potřeby častěji
- hodnocení sama sebe*
- zamyšlení se nad vlastními postupy a výsledky **T:** 2x ročně na poradě

Na evaluaci se podílejí všechny pedagogické pracovnice, odpovídá vedoucí učitelka.

7.3.2 Vnější evaluace:

Metody:

- rozhovory, schůzky, dotazníky, inspekce

Evaluace rodiči dětí (názory na vzdělávání dětí z pohledu rodičů)

- úzká spolupráce při výchově a vzdělávání
- zpětné informace od rodičů dětí
- dotazníky (i anonymní)

Evaluace mateřské školy inspekčním orgánem

8 VEŘEJNÁ PŘÍLOHA ŠVP PV

- **Třídní vzdělávací program**
- **Školní řád**
- **Vnitřní řád školní výdejny**
- **Desatero pro rodiče nově přijatých dětí**
- **Desatero pro rodiče dětí předškolního věku**

Použitá literatura a zdroj informací :

- **Rámcový program pro předškolní vzdělávání, PhDr. K. Smolíková a kol.MŠMT ČR,č.j.32 405/2004-22,Praha,1.3.2005**
- **Manuál k přípravě školního(třídního)vzdělávacího programu mateřské školy, PhDr. Kateřina Smolíková a kol.(VÚP Praha 2005)**
- **Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem mateřské školy, PhDr. Kateřina Smolíková a kol.(VÚP Praha 2006)**
- **Evaluace a hodnocení v mateřské škole, Monika Bourová, ATRE 2003**

Dodatek č. 1 Školního vzdělávacího programu „SOVIČKA“

K bodu 6.2 INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ BLOKY

Mateřská škola doplnila vzdělávací program o výuku angličtiny. Hodiny vede učitelka Mgr. Kateřina Povýšilová jedenkrát týdně vždy v ranních hodinách. Vyučování je vždy tématicky začleněno do daného vzdělávacího bloku. Účastnit se mohou, dle zájmu, všechny děti (u stolečků je připraveno i náhradní vzdělávání). Výuka je bezplatná.

Dalším doplněním vzdělávacích témat je předplavecký výcvik, který se koná v jarních měsících duben – červen. Jedná se o doplnění pohybové výchovy všech předškolních dětí. Probíhá na Plaveckém bazénu Olomouc, kde má mateřské škola pronajatý malý bazének. Hodinu vede Mgr. Blanka Halounová a děti jsou postupně hravou formou seznamovány s pobytem ve vodě. Hravou formou se učí správně dýchat a postupně získávají základy pro další plavecký výcvik. Děti, které jsou po nemoci nebo se plavání nechtějí zúčastnit, zůstávají v mateřské škole s dalším pedagogem. Lekce plavání jsou hrazeny školou.

V Olomouci 29. 8. 2022

Mgr. Blanka Halounová
zástupkyně ředitelky školy pro MŠ

Mgr. Petra Romanovská
ředitelka školy